

Bokod Község Önkormányzatának gazdasági programja 2014-2019.

A gazdasági program készítésének célja, hogy kijelölje azokat a feladatokat, amelyeket az önkormányzat ebben az időszakban a legfontosabbnak tart, aminek a megvalósításán dolgozni kíván, avagy amiket kényszerhelyzetben meg kell valósítania.

A gazdasági program elkészítésének jogalapja Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, amelynek vonatkozó rendelkezései alapján:

„115. § (1) A helyi önkormányzat gazdálkodásának biztonságáért a képviselő-testület, a gazdálkodás szabályszerűségéért a polgármester felelős.

116. § (1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

A gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára, vagy azt meghaladó időszakra szól. A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével – a kistérségi területfejlesztési koncepcióhoz illeszkedve – az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A gazdasági program tartalmazza: a fejlesztési elképzeléseket, a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítését, a településfejlesztési politika, az adópolitika célkitűzéseit, az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldásokat.

I.) A jelenlegi gazdasági helyzet

A község jelenlegi gazdasági helyzete nem mondható jónak. A működési kiadások és a bevételek egyensúlya labilis. Az elmúlt években a gazdálkodás stabilnak volt mondható, de ez a 2014-es évben drasztikusan megváltozott. Ennek oka az adóbevételek, főleg iparűzési adó jelentős csökkenése. Ezen belül is a legnagyobb adófizetők gazdasági eredményeinek csökkenéséből adódó 27 millió Ft adókiesés a legnagyobb probléma. A 2014-es év költségvetésének tervezésekor ezekkel a változásokkal nem számoltunk, nem számolhattunk. Az elve takarékosan tervezett költségvetésünk veszélybe került. Az előző évek megtakarításaiból elkezdett beruházásokat, beruházások előkészítését le kellett állítani, a település működésének érdekében. A problémát csak fokozza, hogy ezen előkészületek, tanulmányok, tervek, stb. elkészítésére megkötött szerződéseink, fizetési kötelezettségeink vannak.

Tájékozódva a legnagyobb adófizetők helyzetéről, az általuk előre tervezett bevételek alapján várható iparűzési adó mértéke a 2015-ös évben minimálisnak mondható. A költségvetésünk összeállításakor a 2014-ben befizetett összeget vettük figyelembe, azonban azóta a legnagyobb adófizetők által tett bejelentés alapján 12 millió Ft nem tervezett hiány fog realizálódni.

II.) Gazdálkodási elvek

A fentieket figyelembe véve, a következő években az alábbi elvek mentén kell a költségvetés egyensúlyának megteremtése felé vezető úton haladnunk:

- a) a működési költségek további csökkentése (az önkormányzati szféra további átszervezése, energia felhasználás racionalizálása stb.)
- b) az önkormányzat bevételeinek növelése
 - helyi adók bevezetésének lehetősége
 - munkahelymegőrzés és- és teremtés elősegítése
- c) helyi gazdaságfejlesztés lehetőségei, eszközei

a) a működési költségek további csökkentése:

Az intézményeink költségcsökkentése már nem lehetséges, hiszen évek óta szigorú takarékos üzemeltetés történik. Az energia felhasználás optimális, új kazánok kerültek beállításra, az épületek többsége szigetelt, a nyílászárók kicserélésre kerültek. Az átszervezések, létszámcsökkentés már nem oldják meg a problémát, hiszen szinte mindenhol a minimális létszámmal működünk. Kihasználjuk a közmunka programban részünkre nyújtott lehetőségeket.

A működési költségek további csökkentésére két területen látszik lehetőség. Az egyik a **település fenntartás átszervezése** a Bokodi Szolgáltató Kft.-be. Alaposan előkészített költségvetési kimutatások, hatástanulmányok, az átadás személyi, tárgyi és anyagi feltételei ismeretében szabad ilyen átszervezésről dönten. ezek nélkül felelőtlen lenne döntést hozni. A második lehetőség a költségek csökkentése tekintetében a **villamos energia felhasználásának megújuló energiával - napelemmel történő kiváltása**. Intézményeink felmérése és az előkészítő munkák megkezdődtek. A közvilágítás lámpatestjeinek energiatakarékos (led) lámpákra cseréléséről tárgyalások folynak.

b) az önkormányzat bevételeinek növelése

A bevételek növelését már a 2015. évi költségvetési rendelet megalkotásakor vizsgálta képviselő-testület. a helyi adók bevezetése mellett a beruházások ösztönzése, a munkahelyteremtés, a pályázati források hatékony felkutatás és kihasználása is jó eszköz, különösen a megtérülő beruházások területén.

A lehetőségek közül a leggyorsabb és leghatékonyabb megoldást az adóbevételek növekedését célzó intézkedések megtétele látszik.

- **Helyi adók bevezetésének lehetősége:**

Látható, hogy a kormányzat szándékai szerint egyre kevesebb szerepet kíván vállalni a települések finanszírozásában. Ezzel egy időben lehetőséget biztosít a település vezetőségének helyi és települési adók kivetésére. Bokodon a kötelező adónemekon kívül más adó 2014. év végéig nem volt. A 2015-ös év költségvetésének tervezésekor szembesültünk a fentiekben leírt problémákkal és ennek eredményeként kellett kidolgozni a kommunális-, és telek adó bevezetésére szolgáló rendeleteket. Az adópolitika részét képezi még a földadó bevezetésének lehetősége is, azonban jogi bizonytalanságra tekintettel a lehetőség egy későbbi időpontban történő felülvizsgálata mellett döntött a testület. Sajnos az önkormányzatunknak vizsgálnia kell ezt a lehetőséget is, ha a további fejlődés útjára szeretne lépni.

- **Munkahelymegőrzés és- és teremtés elősegítése:**

A község megtartóerejének szempontjából az önkormányzat lehetőségeire tekintettel a legfontosabb és elsődleges feladat a közvetítói, érdekképviseleti, tanácsadói szerep felvállalása. Mindez kiemelten fontos ismerve a bánya és az erőmű jövőbeni helyzetét. Alapvető érdekünk a helyi gazdálkodó szervezetek és vállalkozások támogatása, és lehetőség szerinti védelme a vidéki vállalkozásokkal szemben. Törekedni kell a helyi vállalkozókkal való folyamatos kapcsolattartásra és jelzéseik, javaslataik, észrevételeik meghallgatására.

A munkahelyteremtésben kiemelt helye van a közfoglalkoztatásnak. A közfoglalkoztatás keretein belül arra kell törekedni, hogy a foglalkoztatottak száma minél nagyobb legyen és ezáltal minél többen találjanak vissza a munka világába.

c) Helyi gazdaságfejlesztés lehetőségei, eszközei

Bokod község gazdaságfejlesztési eszköztára – hasonlóan a régió kistelepüléseihez – erősen forráskorlátozott. Az önkormányzat jelenlegi rendelkezésre álló gazdaságfejlesztési lehetőségei szinte csak két területre korlátozódnak:

1. Ipari park, ipari terület kialakítása.
2. Helyi adókedvezmények bevezetése.

Az első területen, az ipari park esetében a földrajzi adottságokat, lehetőségeket figyelembe véve két megoldást tartok lehetségesnek.

Az egyik a már megkezdett Fő utca és a volt TSZ. telep közötti terület ipari területté módosítása, és a kész tervek szerinti feltáró út megépítése. A projektbe bevonni kívánt magánszemélyek tulajdonában álló területek megvásárlása, cseréje a magánszemélyek által kért irreális vételár miatt akadályokba ütközik. A tárgyalások folyamatban vannak. Amennyiben sikeresen lebonyolódna az adás-vételi eljárás, már „csak” a kivitelezéshez szükséges forrás megteremtése lenne szükséges, amit pályázati forrásból szeretnék megoldani. A kész terület lehetőséget biztosítana a helyi és térségi vállalkozóknak megfelelő méretű telephely kialakítására, valamint összeköttetést biztosítana a már meglévő ipari területekhez. Ha minden körülmény optimálisan alakulna ez akár a 2015-2016-os évben meg is valósulhatna.

A másik lehetőség az Erőműi úttal szemben lévő építési telkeink összevonása és ipari területté való átminősítése. Ezen a területen több mint 30.000 m² ipari terület alakítható ki, amelyen akár nagyobb üzemek felépítése is lehetséges. Az ide települő ipari létesítményektől származó adóbevételek pótolhatják a most kieső bevételeket. Továbbá munkalehetőséget biztosítana a környékbelieknek, fellendítené az ingatlan piacot, növelhetné a településre költözők számát. Megvalósítása előreláthatóan több évet vesz majd igénybe, de az Önkormányzat célja mindenképpen ez kell, hogy legyen.

Helyi adókedvezmények területén a községnek most lenne lehetősége a jogszabály adta kereteken belül ösztönző eszközöket alkalmazni. Ilyen ösztönző eszköz lehet az iparüzési adó lehetséges csökkentése, vagy helyi vállalkozások részére nyújtott fejlesztési támogatási rendszer kialakítása. Ha a területi feltételek adottak lesznek, a mostani csekély adóbevételek miatt a több adóalany által befizetett mértékében kisebb adó is pozitív eredményt hozhat.

III.) Gazdálkodási tervek

Bokod Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2014-ben kidolgozta a 2014-2020-as időszakra vonatkozó fejlesztési elképzeléseit, amelyeket az Európai Unió, és a hazai forrásokból szeretne az Önkormányzat megvalósítani. Megyei, társadalmi, és egyéb egyeztetések után letisztázódott, hogy milyen pályázati lehetőségek várhatóak. Ezen pályázati lehetőségekhez igazított települési fejlesztési elképzelések a következők:

Megyei TOP-ból finanszírozható projektek

1. Forgalomcsillapító övezetek + kerékpárút 6-os utca Jókai U. között
2. Bokod hivatal akadálymentesítése
3. Bokod ipari terület fejlesztése
4. A bokodi integrált egészségügyi ház átépítése az akadálymentesítési szempontok figyelembevételével. A hatályos jogszabályoknak megfelelő, kötelezően (minimálisan) előírt számú parkoló-férőhely és akadálymentes parkoló-férőhely létesítése, tervezői nyilatkozat alapján, valamint babakocsi tároló kialakítása;
5. Megújuló energiahasználat kialakítása Bokodon az önkormányzati hivatal, az Óvoda és az Iskola épületén.

Ágazati OP-ból finanszírozható projektek

6. Bokod falubusz vásárlása
7. Bokod játszótér
8. Bokod külterületi utak
9. Használton kívüli épület hasznosítása (lakótelepi óvoda)
10. Bokod turisztikai fejlesztések

Hazai forrású projektek (bizonytalanok)

11. Bokod 3db buszváró elhelyezése
12. Arany J. u. 3.- Móra F. u útburkolat
13. Emlékművek felújítása
14. Lakótelep sétány kialakítás
15. Fő u. 50/a -102 közötti járda

16. Fő u. páros oldali sétány
17. Településrendezési terv
18. Urnafal létesítés
19. Szennyvízelvezetés megoldása
20. Térfigyelő kamerarendszer
21. Bölcsőde létrehozása
22. Szociális otthon létrehozása

Az alábbiakban, a teljesség igénye nélkül kerülnek bemutatásra az ágazati gazdálkodási fejlesztési elképzeléseink.

Egészségügy, szociális ellátás:

Az előző önkormányzati ciklusban elkezdett egyik nagy önkormányzati beruházás az orvosi rendelő integrált egészségügyi központtá alakítása. Az új egészségházban fog helyet kapni a háziorvosi rendelő, a védőnői szolgálat, és a fogászati rendelés is. A projekt tervezésekor látható volt, hogy a kormánytól kapott támogatási összeg - amit azért kapott az önkormányzatunk, mert nem vett részt az adóssághozzájárulásban - nem lesz elég. A teljes befejezést saját erő hozzáadásával próbáltuk megvalósítani. Tervek elkészültek, a beruházás megkezdődött, így az év második felében elkészül az új egészségközpontunk, amely szolgálni tudja a településünk betegellátását a szakhatóságok részéről elvárt feltételrendszernek megfelelően.

Településünkön a házi segítségnyújtás és a szociális étkeztetés intézménye, régóta hatékonyan, problémamentesen működik. A gondozottak által elfogadott, megbecsült, megfelelően képzett szakszeméllyel tudjuk ezt a feladatot ellátni. A házi segítségnyújtás Dad község közigazgatási területére is kiterjed, ami miatt 2015. év elején szükség volt az ellátható személyek számának növelése. A létszám növelése érdekében működési engedély módosítása iránt nyújtottunk be kérelmet a Kormányhivatalhoz. A következő években is az eddigi színvonalon kell tartani az ellátásnak ezt a formáját. Demográfiaileg előregedő településnek minősül Bokod, emiatt nagy szükség lehet az időseket támogató ellátásoknak. Az idősek ellátása tekintetében további felméréseket kell végezni az idősek napközi otthonos elhelyezésének lehetősége érdekében.

Önkormányzati segélyek:

Bokod község költségvetési kiadásában fontos tétel a segélyezések terén nyújtott támogatások kifizetése, amelynek csökkentése mindannyiunk közös érdeke. Nem a valóban rászorulóknak kifizetett összeg csökkentése a cél, hanem a rászorulóknak számának csökkentése kell, legyen a megoldandó feladat. Nyilvánvalóan ennek minimalizálása elsődlegesen a munkahelyteremtéssel, és a fentiekben említett gazdaságfejlesztő intézkedésekkel valósítható meg. A 2015-től megváltozott segélyezési rendszer teljes mértékben önkormányzatunkra terheli a feladat megoldását, ezért fontos, hogy komolyan vegyük a lehetséges intézkedéseket.

Szennyvíztisztítás, csatornázás:

A településen a szennyvízcsatorna kiépítése 100%-osnak mondható, a rákötések is közelítenek ehhez az értékhez. Két területen van feladata az Önkormányzatnak. Egyrészt a tisztító teleptechnikailag elavult, felújítása nem gazdaságos, másrészt a lakótelepi hálózat is 50 év körüli felújítása nagyon időszerű lenne. Bokod község területén a meglévő szennyvízelvezető hálózat gyűjti össze a település szennyvizét. Az összegyűjtött szennyvizet jelenleg a Vértesi Erőmű Zrt. oroszlányi üzemével szomszédos területen található szennyvíztisztító telepre vezetjük, ahol azt az Oroszlányi Erőmű üzemi szennyvizével együtt tisztítják, majd a tisztított szennyvizet az üzem területének közelében található felhagyott erőműi zagykazettába vezetik ki.

A közeljövőben tervezik az Oroszlányi Erőmű bezárását, amely után a tisztított szennyvizet csak a környéken lévő élővizekbe lehet bevezetni.

A meglévő, már korszerűtlen szennyvíztisztító azonban nem tudja az élővízbe történő bevezetésre előírt határértékeket kielégíteni, ezért az érkező szennyvizek elhelyezését, vagy megfelelő tisztítását Bokod községnek 2015. december 31-ig meg kell oldani.

A település Önkormányzata úgy döntött, hogy a meglévő korszerűtlen szennyvíztisztító bezárásra kerül. A település szennyvize a szomszédos oroszlányi szennyvíz elvezető hálózatba, illetve azon keresztül, a szabad kapacitással rendelkező városi szennyvíztisztító telepre kerülne bevezetésre.

Az oroszlányi szennyvíztisztító telep vízjogi üzemeltetési engedélye szerinti kapacitás (5000m³/nap) és a jelenlegi terhelés (~3500m³/nap) különbségéből adódó szabad kapacitás lehetővé teszi Bokod szennyvizének (~255m³/nap) bevezetését. A jelenleg alulterhelt oroszlányi szennyvíztisztítóba való bevezetés a tisztító hatékonyságát növeli, így Bokod község szennyvizének fogadásával az oroszlányi szennyvíztisztító telep gazdaságosabban üzemeltethető.

A domborzati viszonyok alapján a szennyvíz csak nyomott csatornával vezethető át az oroszlányi hálózatba, illetve szennyvíztisztító telepre. Erre való tekintettel egy új központi szennyvíz átemelő és az ahhoz csatlakozó nyomóvezeték kiépítése szükséges. Az engedélyeztetéshez és kivitelezéshez a terveket elkészítettük. A kivitelezés költségeit önkormányzatunk nem tudja vállalni, már az előkészítés, tervezés költségei is jelentősen megterhelik költségvetésünket. Ezek alapján a problémákra megoldást kizárólag pályázati lehetőség nyújthat, vagy egyedi kormányzati segítség.

Közösségi élet, civil szféra:

Községünkben a minőségi közművelődést továbbra is biztosítani kell. Célunk, hogy a jövőben is megőrizzük a sokszínű civil közösségi életet, hozzásegítsünk minden egyesületet és civil szervezetet megfelelő helyiség használatához. Ennek megoldása lehetne egy a projekt ötletek között is szereplő Integrált Közösségi és Szolgáltató Ház kialakítása, amelyre a következő években uniós pályázati lehetőség várható. Helyszíne lehetne a lakótelepi volt óvoda épülete. Működésük és rendezvényeik támogatásával, pályázati lehetőségeik bővítésével a község megtartó erejének, fontos elemeként számítunk a szervezetekre.

A közművelődéssel kapcsolatos további feladat a pályázati lehetőségek kihasználása, a civil szervezetek bevonása, esetleg bemutatkozási lehetőségek biztosítása (kiadványok, honlap stb.) a civil szervezetek részére.

Utak, járdák:

A belterületi burkolt útjaink aránya a községben jónak mondható. Azonban a régebben elkészült úthálózat minősége sajnos egyre romlik, több helyen felújítást igényelne. Két utca van, amelynek szilárdburkolattal való ellátása régóta megoldandó feladatot jelent az Önkormányzat számára. Az egyikre kész terveink vannak, a másokra tervezői árajánlat került bekérésre, költségbecsléssel. Saját forrása az Önkormányzatnak sajnos nincsen, uniós pályázati lehetőséget sem ígérnek. Hazai forrásból, ha lesz lehetőség, azt azonnal ki tudja használni az Önkormányzat, mert az előkészítettség foka megfelel a támogatási kérelem benyújtásához.

Járdáink állapota már nem mondható ilyen jónak. Szinte az összes járda régi, elhasználódott, méreteiben sem felel meg a mai kor igényeinek. A következő időszakban nagy hangsúlyt kell fektetni a járdaépítésekre és felújításokra. Csak úgy, mint más fejlesztések, beruházások esetében a járdák esetében sincs lehetősége az Önkormányzatnak saját erőből megoldást találni. Lehetőségként az uniós, vagy a hazai pályázati kiírások jöhetnek számításba, ezért ezekre fokozott figyelemmel kell lenni. A Fő utca páros oldalán lévő járda felújítási tervek előkészítés megtörtént, egészen a Petőfi utcáig terjedő szakaszra vonatkoznak. Ehhez a beruházáshoz is támogatásra van szükség.

Külterületi útjaink részesültek az elmúlt években a legkevesebb ráfordításban és karbantartásban. Ezen útjaink állapotának javítása érdekében, új megoldást kell találni. Az eredmények eléréséhez be kell vonni az utak legfőbb használóit, a külterületi termőföldeket művelő gazdákat és a zártkertek tulajdonosait.

Közrend, közbiztonság, bűnmegelőzés:

Településünkön a közbiztonság jónak mondható, bár ha csak egy bűncselekmény történik az is sok, főleg az érintettek. Az Oroszlányi Rendőrkapitánysággal a kapcsolat folyamatos, mind a Rendőrkapitány Úrral, mind a körzeti megbízottal. Nagy segítség a településen működő polgárőrség, az egyesület munkája példaértékű a térségben. Technikai felszereltségük fejlesztésében önkormányzatunk megpróbál partnere lenni az egyesületnek, például a pályázatok figyelése és azok előkészítésében.

Magas fokú visszatartó ereje lenne egy települési térfigyelő kamerarendszer kiépítésének, amelyre az elmúlt években többször is pályáztunk, de sajnos a pályázatunk nem volt sikeres. Saját forrásból nem tudunk egy ilyen rendszert létrehozni, így továbbra is a pályázatok figyelése, keresése marad a megoldás.

IV.) Összegzés

A gazdasági program támpontul szolgál az éves fejlesztési tervek meghatározásánál a döntések előkészítésénél és megvalósításánál. A programbeli célok realizálása többségében anyagi feltételekhez kötött, így jelentős részük csak a pénzügyi lehetőségek függvényében valósítható meg. A pénzügyi, anyagi helyzettől függően arra kell törekedni, hogy a ciklus végére minél több célkitűzés teljesüljön. Jelen programban megfogalmazott célok elérésének egyik alapja kell, hogy legyen az Európai Unió és a hazai pályázati lehetőségek által biztosított források minél hatékonyabb megszerzése.

Bokod, 2015. március 31.

Csonka László
polgármester

Záradék

Bokod Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az Önkormányzat 2014-2019. évre szóló gazdasági programját a 41/2015 (III.26.) önkormányzati határozatával elfogadta.

Zsigmond Anikó
jegyző